E Batch – 2020 - 2023

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल /मे – २०२४ द्वितीय वर्ष

सत्र - ४

विषय:- भारतीय समाज (भाग-२) (SC-403)

दिनांक: २४/०५/२०२४ गुण : १०० वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(80)

- १. स्त्रियांची परिस्थीती सुधारण्यासाठी कोणकोणत्या उपाययोजना केल्या गेल्या ते स्पष्ट करा.
- २. शिक्षणाची व्याख्या लिहा. पूर्व प्राथमिक आणि प्राथमिक शिक्षणावर माहिती लिहा.
- ३. भारतीय समाजातील विविधतेस कारणीभूत घटक स्पष्ट करा.
- ४. अनुसूचित जातींच्या समस्यांवरील उपाययोजनांचे स्पष्टीकरण द्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(30)

- १. आदिवासींच्या आर्थिक समस्या लिहा.
- २. नवीन शैक्षणिक धोरणावर माहिती द्या.
- ३. अनौपचारिक शिक्षणावर माहिती द्या.
- ४. शिक्षण आणि भारतीय स्त्री यावर निबंध लिहा.
- ५. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील स्त्रियांचे राजकीय क्षेत्रातील योगदान थोडक्यात लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

- १. आदिवासी कोणास म्हणतात? स्वातंत्र्योत्तर काळातील आदिवासी कल्याण कार्यक्रम
- २. प्रौढ शिक्षणाचे कार्यक्रम कोणते ते स्पष्ट करा.
- ३. भारतीय समाजात दिसणारी विविधतेतील एकता
- ४. असंघटित अर्थार्जन क्षेत्रे कोणकोणती आहेत आणि त्यातील स्त्रियांचे प्रश्न सांगा.

1/2

Translation in English

Sub: Indian Society (Part-II) (SC-403)

Instructions: Attempt all questions. (40)Q.1. **Answer in detail (Any Two)** 1. Explain in detail the various measures taken to improve the status of women. 2. Define education. Discuss on pre-primary and primary education in detail. 3. Which are the various factors responsible for diversity in Indian society? Explain. 4. Explain in detail the schemes and solutions for the problems of scheduled castes. Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)1. Discuss on various economic problems of Tribal people. 2. Write a note on new educational policy. 3. Explain in detail about non-formal education. 4. Write an essay on education and the Indian women. 5. Briefly describe the contribution of women in Indian politics before independence. (30)Q.3. Write short notes (Any Two) 1. Who is Tribal? Explain Tribal welfare programme in post-independent period. 2. Explain on the adult education programme. 3. In Indian society there is unity in diversity? Explain. 4. Name the economic activities which come under unorganized sector. What problems are faced by women in this sector?